

אמונת חיים

גליון שבועי לתורה וחסידות שע"י מוסדות קראלי בארה"ק

גליון תקלו ♦ שנה יא

פ' ויקרא ♦ ניסן ה'תשפג

דברי אלוקים חיים
מרחן רבינו הגה"ק זיע"א

דברות קודש
מרחן רבינו עט"ר שליט"א

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר, דבר אל בני ישראל ואמרת אליו (לה, ג)

ופירש רש"י דא דכתיב ויקרא אל משה, וגם כתיב וידבר ה' אליו, דנראה ככפל לשון, אלא שהכוונה הוא לומר דלכל דיבורות ולכל אמירות ולכל צווים, קדמה קריאה של חיבה זה לשון שמלאכי השרת משתמשין בו כמו שנאמר וקרא זה אל זה, אבל לנביאי האומות נגלה הקב"ה עליהן בלשון עראי וטומאה וכמו שנאמר ויקר אלוקים אל בלעם.

והנה האלף של ויקרא הוא א' זעירא וכתב הבעל הטורים שהוא משום שמה רבינו לא רצה לכתוב אלא ויקר כדרך שנאמר בבלעם כאילו לא נראה לו ה' אלא במקרה, ואמר לו הקב"ה לכתוב גם האלף שיהיה כתוב ויקרא ולא ויקר אלא שמה רבינו כתבה עם א' זעירא.

ולכאורה יש להבין למה ומדוע דוקא כאן רצה משה לכתוב ויקרא בלי א', וגם כשהקב"ה אמר לו לכתב באלף, כתבה הוא באות קטנה, ואם נאמר שכתב משה כן הוא מחמת ענותנותו של משה ע"ה, שבו כתב והעיד עליו התורה, "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" מ"מ איך יצא למשה לחשוב לגרוע אות בתורה, וגם שה' יתברך לא הסכים עם משה וציוה לו לכתוב עם א' ולמעשה כתבה משה עם א' קטנה והדבר צריך עיון.

ולפי ענ"ד נראה לומר בעז"ה"י כך דהא מבואר הוא בפסוק בפרשת כי תשא אחרי החטא הידוע של מעשה העגל שעשו הערב רב וגררו את כלל ישראל עמם ובשווג נעשה מה שנעשה, ועמד משה בתפילה ואמר לה' יתברך, **ועתה אם תשא את חטאתם [הרי טוב ואם אין כלומר שלא תשא את חטאתם מחני נא מספרך אשר כתבת דהיינו שלא יזכר שמו של משה בכל התורה כולה, והשיב הקב"ה למשה שרק מי אשר חטא אמחנו מספרי, וה' אמר למשה סלחתי כדברך ולך נחה את העם וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם דהיינו שלא לכלתם ביחד כולם אלא במעט מעט כל פעם ופעם, וכתב הדעת זקנים מבעלי התוספות שה' מחל לישראל מ"מ נמחק שמו של משה בפרשה שלימה בתורה ה"ה פרשת "ואתה תצוה" שאין שמו של משה נזכר בה, וכן כתב גם בעל הטורים בתחילת פרשת תצוה, דהא דלא הזכיר שמו של משה בסדר תצוה הוא משום שאמר משה מחינו נא מספריך וגו' וקללת חכם אפילו על תנאי היא באה ונתקיים במקצת בזה ולכן לא נזכר שמו של משה בזה הפרשה משא"כ בכל התורה אין פרשה שלא נזכר בה משה וכמובן שמדובר בפרשיות מאז שנולד משה.**

והנה כל זה צריך ביאור דאם לא מגיע למשה העונש הזה שלא יזכר שמו, למה באמת בפרשה אחת לא נזכר שמו ואף שכתב שזה משום דקללת חכם אפילו על תנאי הוא בא הלא יכול היה משה רבינו להתפלל על זה וכמו שמצינו שהתפלל משה על יהודה כיצא בזה בפרשת חאת הברכה שאמר משה רבינו חאת ליהודה ויאמר שמע ה' קול יהודה ואל עמו תביאנו וגו'

המשך בעמ' ב'

ויקרא אל משה (לה, ג)

מפרש הרשב"ם ויקרא אל משה - לפי שכתוב למעלה, בסוף הספר, "ולא יכול משה לבא אל אהל מועד" וגו' (שמ' מ, לה), לכך קראהו הקדוש ברוך הוא מתוך אהל מועד.

כן מביא הרמב"ן ויקרא - אמר הכתוב בכאן: ויקרא אל משה וידבר אליו, ולא כן בשאר המקומות - בעבור שלא היה משה יכול לבא אל אהל מועד, להיותו נגש אל המקום אשר שם האלהים (ע"פ שמ' כ, יח), רק בקריאה שיקרא אותו, שכבר נאמר למשה "ודברתי אתך מעל הכפרת" (שמ' כה, כב), "אשר אועד לך שמה" (שמ' ל, ו); וכיון שידע שהשם יושב הכרובים (ע"פ דה"א יג, ו) - נתיירא לבא באהל כלל עד שקרא אליו.

ורש"י פירש ויקרא לשון חיבה לשון שמלאכי השרת משתמשין בו, ומבאר האדמו"ר הזקן מסאדיגורא זצ"ל (ב' אמת ליעקב) כי כמו שמלאכי השרת מקושרין תמיד לבורא ית', כן הדבר אצל בני ישראל אשר הניצוצות הקדושים המצויים בהם אפשר להציתם בכל רגע על מנת לעורר עצמם להקב"ה. דבר זה הוא רק בישראל, אבל בנביאי אומות העולם נאמר 'ויקר' לשון ארעי ומקרה, שקורה לפעמים ואינו בתמידות, משא"כ בישראל, יכולים תמיד בכל עת ורגע לחזור בתשובה ולהתקרב להקב"ה.

ויקרא אל משה (א, א)

הכלי יקר הביא מההילקוט: "אלף" דויקרא זעירא. "אלף" לשון לימוד כמו "ואאלפך חכמה" (איוב לג) ורמז שאין הלימוד מתקיים אלא במי שמקטין עצמו

ואים אנו שפרשת זכור נופל בדרך כלל בפר' תצוה ובשנה מעוברת בפרשת ויקרא, וצריך להבין מדוע דייקא בפרשיות אלו, ונראה לומר, שבפרשת תצוה לא מוזכר משה וביקרא מובא א' זעירא שבא ללמדנו שבכדי שנוכל למחות את עמלק צריכים ראשית כל להקטין את עצמו, ולהסיר את כל הנגיעות האישיות ובכך שתהיה מחית העמלק באופן של בלתי לד' לבדו.

וכן בשביל להילחם בעמלק דרוש לאדם להקריב מעצמו כפי שמפרשים (ספורנו) על הפסוק כי יקריב מכם.

לזכר עולם יהיה צדיק

אבינו רועינו אור וחיות נפשנו, סניגורן אוהבן ומושיעין של ישראל, אור העולם, קדוש הדורות, עמוד האמונה והעבודה
אדונינו מורינו ורבינו השומר אמונים

הרה"ק **אהרן ראטה** זיע"א

בן הרה"צ רבי שמואל יעקב זצ"ל
צוקללה"ה זיעוכ"א

מח"ס שלחן הטהור שומר אמונים ונועם הלבבות
אשר נתבקש לישיבה של מעלה
בהאי יומא עילאה ו' ניסן תש"ז

מה כאן עומד ומשמש אף התם עומד ומשמש ודורש בשלום הצאן להיפקד ולהיושע בדבר ישועה ורחמים עד ביאת גוא"צ ומלכנו בראשיתנו בב"א

כְּנִינֵי הַיָּמִים

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר וגו' יש לרמז מה שהסמך רש"י הק' כאן את הכתוב (ישעיהו ו, ג) וקר"א זה אל זה, שתרגומו ומקבלי"ן דין מן דיון, ולמה פירוש התרגום על וקרא לשון מקב"ל, יש לרמז כי היות שמרע"ה היה נצרך למסור לבני ישראל את אשר יצוה, ובני ישראל היו צריכים לקב"ל דין מן דין היינו באותה הארה עצמה שקיבל זאת משה שקיבל זאת ממשה, לכן היתה צריכה להיות גם הקריאה באופן שיהיה שוה עם המקבל, היינו שהמשפיע יצמצם עצמו בערך המקבל ודוק.

(כ"ק אדמו"ר ז"ע ב' חוקי חיים)
אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם (ד, ג)
רבי אריה ליבוש מקישינב עמד פעם והוכיח את העם על מעשיהם, ובדרשתו אמר: "איני מתכוון אליכם, אלא מתכוון אני לעצמי, וכך היה מורי המגיד מקוז'ניץ אומר בשם הבעש"ט הק', להסביר את הפסוק 'אם הכהן המשיח יחטא לאשמת העם', אם נמצאו אשמות וחטאים בעם, הרי זה בגלל שהכהן המשיח, רב הקהילה ומנהיגה, הוא נכשל בדבור או במחשבה, והוא שגרם לאשמת העם."

ונפש כי תחטא ועשתה אחת מכל מצות ד' אשר לא תיעשנה ואשם (ויקרא ה, ז). כי הנה ידוע מה שהאדם עובד את הקב"ה יותר, הוא כלא נחשב נגד גדולת הבורא יתברך, אבל כשהאדם עושה מצוה, והוא סובר שהוא עובד את ד', זה המצוה אינו נחשב לכלום. וזהו פי' הפסוק "ונפש כי תחטא, כלומר מה החטא, ועשה אחת מכל מצות ד' אשר לא תיעשנה ואשם, כלומר, שהמצוה הזאת יעשה לו כלא, והוא סובר שעובד ד' כראוי, ואשם.

(קדושת לוי)
צפנה לפני ה' המצניע לכת ומצפין מעשיו הטובים, זוכה לחיות לפני ה'.

(משמרת איתמר)
אדם כי יקריב מכם - פירוש: האדם ההולך בדרכיו ואין לו שום התקרבות לה' ברוך הוא, ייקח לו ראייה מן הבהמה שנעשית הקדש להקרבה על פי דיבורו של האדם, שאמר "הרי זו עולה" ונעשית קדש קדשים רק על ידי דיבורו והבל פיו של האדם עליה, ואע"פ שהבהמה עצמה לא נשתנית והיא כמו שהיתה, אך הדיבור שמוציא האדם הוא קודש קדשים והוא שחל על הבהמה והקדישה.
אם כן, יראה האדם גדול הקדושה אשר בו. ומה עוד קל וחומר, על הדיבור של תורה ותפילה לפני ה' יתברך. וזה פירוש אדם כי יקריב מכם - שרוצה להתקרב לה', מן הבהמה - יבין מעצמו שחל הקדושה עליה ע"י דיבור פיו, ובזה תקריבו את קרבנכם - כי די לו ברוח ה' אשר בקרבו והוא משכן לו.

(תפארת שלמה)

צוואת ובקשת קודשו

של רבינו הרה"ק רבי אהרן ראטה זיע"א
בעבור טובת נפשו ונשמתו

ולכן תלמידיי החביבים באמת יזהרו כל ימיהם כל אחד להדליק נר אחד בעבור טובת נפשי ונשמת, ולכוין מי שיכול לכוין שעל ידי זה הנר יאיר נשמתו ויתוקן על ידי שלשה שמות הקדושים יחודי השמות... שמספרם נר כידוע, והשם אל"ף למ"ד אדנ"י שמספרו עולה נ"ר, ובכח אלו השמות יאיר נרי ונשמתו ויאמר:
הרני מדליק זה הנר לטובת פב"פ ועל ידי זה יאיר אור נפשו רוחו ונשמתו מכה אין סוף ברוך הוא המרחם על כל נשמות בית ישראל...

וכן יזהרו בני ותלמידי ללמוד כל ימיהם איזה שיעור תיקוני זוהר בעבורי, ובכח זה יהיה להם התקשרות, ואם יזכיני ה'... אזכור להם זאת הטובה, וגם להפריש איזה סכום לטובת נשמתו לעני הגון, וה' יאריך ימי ושנותיי בטוב ובנעימים עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

וכתב רש"י שביקש משה על יהודה, וכתב רש"י שביקש משה על יהודה שכל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר היו עצמות יהודה מתגלגלות בארון מפני הנידוי שקיבל עליו יהודה כשאמר ליעקב אביו "אם לא אבאנו את בנימין אליך וחסאתי לאבי כל הימים" דהיינו שנידה את עצמו ואף שהחזיר את בנימין, מכל מקום קללת חכם אפילו על תנאי הוא באה.

מכל מקום משה רבינו התפלל על יהודה שישמע ה' את קולו ואל עמו תביאנהו שיתבטל הנידוי והועיל לו ליהודה שה' שמע את קול יהודה וכמו שכתב רש"י והוא גם כן כתוב. (במס' ב"ק דף צב, ובמס' סוטה ז).

ואם כן לכאורה קשה למה קיבל משה רבינו העונש הזה שלא יחזר שמו בפרשה אחת, ולמה לא ביקש משה רחמים על עצמו (ואף שקשה ביותר לבקש על עצמו יותר מלבקש על חברו) מ"מ היה לאהרן לבקש על משה וכו' וגם היה לו לבקש מאחרים שיתירו לו הקללה הזאת, וגם למה באמת ה' לא מחל לו, הלא כל כוונתו היתה לשם הצלת ישראל, ומסר נפשו עליהם להצילם ולמה מגיע לו כזאת, שלא יחזר שמו בפרשה אחת שבתורה הק'. ונראה לומר בזאת כי באמת ה' מחל לו על זאת על זאת שאמר מחנו נא וגו', והראיה לזה דאיתא בפרשת פקודי ח"י פעמים שכתוב כאשר צוה ה' את משה, וכל אשר צוה ה' את משה וכתב בעל הטורים שכנגד מה שאמר משה מחנו נא, הרבה להזכירו וכנגדם תיקנו ח"י ברכות בתפילה ע"ש, ולכן נראה לומר שתיקן מה שלא הזכירו את משה בפרשה אחת מכיון שכאן מזכירין אותו ח"י פעמים.

אבל משה רעיא מהימנא קדישא חשש מה שיקרה לישראל מכיון שהחטא של העגל לא נמחק לגמרי אלא הוא פרעון של כל הדורות וכמ"ש בפסוק בפרשת כי תשא (לב, לד) וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם ופירש רש"י שאמר ה' למשה עתה שמרתי אליך שלא לכלותם יחד, אלא תמיד שאפקוד עליהם עונותיהם אז אפקוד עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העונות, ואין פורענות באה על ישראל שאין בו קצת מפרעון עון העגל ע"כ, ולכן משה רבינו פחד מזה שמה יהיה עליהם בכל דור ודור ולכן לא ביקש על זה שיזכר שמו בפרשת תצוה, וגם אף שה' נתן לו שכרו והזכירו בפרשת פקודי במלאכת המשכן ח"י פעמים שמו של משה מכל מקום משה לא רצה בפרשה זו של ויקרא (שהוא אחרי פקודי) שיזכר שמו דלא כתוב כאן ויקרא ה' אל משה מה שאין כן בפרשיות שמקודם כתוב ויקרא ה' אל משה, וגם רצה שלא יהיה א' במילת ויקרא אלא שימחק הא' אבל הקב"ה לא רצה בכך, אלא שיכתוב את האות א' אבל מכל מקום כתבו משה באות קטנה משום טעם הנ"ל, ולזה הסכים ה' יתברך מחמת שראה ה' את מחשבתו הטובה של משה שרצה להגן על כלל ישראל עד סוף כל הדורות עד היום שיגמר החטא של העגל, ויהיה התיקון השלם בביאת הגואל צדק.

~*~

ועוד אפשר לומר על מש"כ לעיל שמה רצה לכתוב ויקרא בלי הא' וגם אחרי שה' ציוה לו לכתוב עם א', כתבה בא' זעיר, הוא משום שציוה לו ה' יתברך לכתוב בפרשת פקודי ח"י פעמים כאשר צוה ה' את משה חשש מאוד משה שמא יבוא לידי גאווה בלב לחשוב על עצמו שהוא חשוב שעליו כתוב הפסוקים, ומשה שהיה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה, ולכן סירב גם כן לילך למצרים בשליחות ה' לגאול את ישראל, ולכן כאן אחרי שכתוב בפרשת פקודי שמו ח"י פעמים, ולכן חשב משה שעליו לעשות מעשה של עניות שלא לכתוב אלא ויקר, שזה יהיה לו לזכרון שלא יהא ח"ו לידי גאווה וכבוד והתפארות משמו שניזכר כל כך פעמים בהפרשה הנז', אבל הקב"ה אמר לו שגם ענוה יותר מידי גם זה לא טוב אלא צריך לתלמיד חכם שיהיה לו שמינית שבשמינית של גאווה דהיינו בבחינת ויגבה לבו בדרכי ה' יתברך, וגם הענין של מנהיג ישראל ומלך כמשה שצריך לנהוג נשיאותו ברמה זה היתה גם הטעות של שאול המלך שלא נהג כזאת אלא היה שפל בעיני עצמו יותר מידי וכמ"ש בספר שמואל וכן דרשו חז"ל.

עובדות חיים

מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן (א, ב).

פעם אחת הייתי אצל שולחנו של הרה"ק (רבי צדוק) הכהן מלובלין זי"ע בסעודת פורים, והיו שם חסידים שבאו מערי השדה. ובחפצם לשמח את רבם הקדוש בשמחת פורים, התחפשו אחד מהם לרב מעיירה קטנה, ואחדים התחפשו לפרנסי העיירה, ויגשו אל הרב הקדוש לדין תורה.

הפרנסים טענו כי הרב שלהם הוא עם הארץ ואינו יודע להורות אף הוראה אחת, והרב באחת כי הוראותיו הם בדיוק על פי דין היורה דעה, וכל רב וגם גאון הגאונים לא יורה אחרת.

אז שאל הכהן את הפורים רב: אמור נא לי את הוראותיך, ענה הפורים רב: באה לפני שאלה שחלבו חלב לתוך כלי מנוקב והפרה תחבה את רגלה לתוך הכלי.

אז שאל אותו הכהן: ומה הורית בזה.

ענה הרב: הורית כי החלב טעונה הדחה, והכלי לבון, והרגל של הפרה נעיצה בקרקע...

כשמעו הכהן את הוראתו התחיל לשחק שחוק גדול שארך רגעים אחדים. וכולם אמרו כי מעולם לא ראוהו בחדוה ובשמחה כמו אז! מלאכי עליון (עמ' כה אות לד)

אדם כי יקריב מכם קרבן לה' (א' - ב')

מסופר על הרה"ק רבי ישראל המגיד מקוזניץ זי"ע, א, שעוד בימי ילדותו כבר נתגלו בו סימני גדלות יחד עם ניצוצי קדושה וטהרה. יום אחד בקראו את הפרק "איזהו מקומן של זבחים" קודם התפלה, פנה למלמד ושאלוהו, למה הקרבנות שבאו לשם כפרת עוונות חטאים ופשעים, נאכלים רק לפנים מן הקלעים בתוך כותלי ביהמ"ק עצמו, ואילו הקרבנות הבאים בתור נדבה, נאכלים בכל העיר, ולא דווקא במקום הקודש, והלא לפי ההגיון צריה להיות להיפך, קרבנות נדבה שבעליהם מביאים מתוך רצון טוב ורוח נדיבה, צריכים היו לאכול אותם במקום טהרה בתוך בית המקדש, מכיון שבאו ממקור טהור ומתוך לב טהור, אבל קרבנות כפרה שבאים מאת חוטאים, לא היו צריכים להביאם אל הקודש, אלא לאכול אותם ברחובה של עיר? המלמד לא מצא תשובה, וביקש מהילד שיענה, והילד פנה בשמחה ואמר, כמדומני שמצאתי תשובה, מי שחטא ואשם בעבירות שבין אדם למקום או בין אדם לחברו, דווקא אותו ואת קרבנו צריכים להכניס אל הקודש, הוא אשר טומאה רוצה בתוך גופו, נפשו לקויה ונשמתו נפגעה ונפגמה, הרי ברחובות העיר עלול להסתאב עוד יותר ח"ו, ומשום זה צריכים להכניס אותו לפנים, לתוך אויר של קדושה וטהרה, כדי שיקבל גם הוא שפע של קדושה, ויטהר את עצמו ואת נפשו מטומאתו וחטאתו. ואולם מי שנפשו זכה ונקיה מכל כתם ופגם, ולבו טהור נדב להביא "קרבן נדבה לה'", הוא אינו זקוק דווקא למקום הקודש, והוא יכול להימצא ולאכול את קרבנו בכל מקום בלי כל חשש, שנשמתו בהירה תמה וטהרה.

קרבן לה' מן הבהמה (א' - ב')

מסופר על הרה"ק רבי יהודה צבי מסטערטין זי"ע, א, שבשנות נעוריו חי בעוני רב, ועם זאת עבד את ה' בשמחה אמיתית כי לא חש שחסר לו משהו בגשמיות. זוג' הרבנית החזיקה ליד הבית פרה חולבת והיתה מוכרת את חלבה לשכנים, וכך פרנסה עצמה ובני ביתה בדוחק. למרות עוניו הרב השתדל רבי יהודה צבי לחסוך בכל יום כמה פרוטות, ומדי ערב שבת היה מחלק את כל חסכוניותו השבועיים לעניים לצרכי שבת. פעם אירע שלא עלה בידו לחסוך מאומה במשך שבוע שלם, ולא היה לו מה לחלק לעניים, קם הצדיק בחצות ליל ערב שבת קודש, שחט את הפרה החולבת ממנה התפרנסו הוא וביתו, וחילק את בשרה לעניי העיר. עם עלות השחר בערב שבת, השכימה הרבנית וניגשה כדרכה לחלוב את הפרה, והנה שוד ושבר אין זכר לפרה, באה אצל בעלה הצדיק וזעקה בקול בוכים: אוי ואבוי לנו, אבדה הפרה, פרתנו

החולבת איננה. הפרה שלנו לא אבדה השיב רבי יהודה צבי בקולו המרגיע לאשתו, אלא עלתה לקרבן לשמים. ובעודו מדבר פתח לפני הרבנית חומש ויקרא והצביע על הכתוב קרבן לה' מן הבהמה.

יקריב אותו לרצונו (א' - ג')

פירש המגיד ממעזריטש זי"ע יקריב את רצונו והסביר ה"חזזה" הקדוש מלובלין זי"ע במעשה שפעם בליל חורף קר, היה הקיסר נפוליון לן באהל שמיות. לפתע תקף אותו צימאון גדול למים, אבל התעצל לצאת מתחת שמיותיו, אחרי כמה רגעים אמר בלבו, א"כ עצלן אתה נפוליון, ומה בינך לאחרים? ומיד קפץ ממשכבו והלך לקצה השדה שם עמדה חבית מים. כשהגיע לשם חזר ונמלך, בשביל מעט מים טרחתי כל כך ולא יכולתי להתגבר על הצמאון? א"כ מה ביני לבין שאר בני אדם? ולא שתה. וחזר על יצועו. לרצון כזה, סיים ה"חזזה" הקדוש ואמר, לזה אני קורא שבירת רצון.

אשר נשיא יחטא (ד, כב)

בליל שבת, ישב ה'סבא' משפולי עם חסידיו והתאונן בפניהם, כי נדמה לו שאחר היום להדליק את הנרות. ניסו החסידים להרגיעו כי לא יתכן שתארע לו תקלה, אולם לבסוף שאל את תלמידו רבי רפאל מברשיד שהיה ידוע במדת האמת שבו, והוא אמר: " אין ספק שהרבי צריך לשוב בתשובה, והרי איסור שבת דבר חמור הוא!" אורו עיני הרבי וגער בחסידיו: "ראו נא, אילו הייתי שומע בקולכם, יכול הייתי למות בלי תשובה."

והיה כי יאשם לאחת מאלה והתוודה אשר חטא עליה (ה, ה)

לאחים הקדושים רבי אלימלך מליז'ענסק ורבי זושא מאניפולי, היה אח נוסף שהתפרנס מבית מזיגה שחכר באחד הכפרים. ידעו האחים שהוא מסתיר את מדרגותיו ונסעו אליו כדי לתהות על קנקנו. בבואם, ראו איכרים רבים נכנסים לשתות יין שרף ואחיהם עומד ומשרתם כשאר המוזגים. הם לא ראו אצלו מעשים נעלים, אך ראוהו מפעם לפעם רושם משהו בפנקס קטן שעמו. באישון לילה שמעו כיצד אחיהם קורא דבר מה ופורץ בבכי, וכך נשנה הדבר כמה פעמים. תהו האחים אצלו על מעשיו והוא סיפר להם לפי תומו, כי נוהג הוא לרשום בפנקסו כל חטא ונדנד עבירה, ובהגיע הלילה אינו שוכב לישון עד שהוא שב בתשובה שלמה. התפלאו האחים ושאלו: "כיצד יודע אתה שתשובתך התקבלה?" והאח השיב: "כאשר רואה אני שהכתב נמחק מהפנקס, יודע אני כי גם בשמים מחקו את חטאי."

וקמץ הכהן ממנה מלא קומצו (ה' י"ב)

מסופר על הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק זי"ע, א, בעל אור שמח. שהוזמן פעם לסדר קידושין אצל תלמידו שהיה ממשפחה מיוחסת של כהנים בני תורה, רבי מאיר שמחה קיבל ברצון את הזמנת תלמידו ולאחר עריכת הקידושין, בירך את החתן הנרגש במלים חמות, ובין השאר אמר לו 'יהי רצון שיקויים בך הכתוב וקמץ הכהן ממנה'. תמהו הקרואים לשמע ברכה זו של הגאון, והעלו סברות מסברות שונות, אך לא עלה בידם לעמוד על פשר הברכה המיוחדת שהלה העניק לחתן. בסופו של דבר פנו אל רבי מאיר שמחה בבקשה שיסביר להם כוונת הדברים שהשמיע לחתן אחרי החופה. נתחייך כנגדם רבי מאיר שמחה ואמר: במסכת ברכות (דף ח) מספרת הגמרא שבארץ ישראל נהגו לשאול אדם שנשא לו אשה, מ' ז' א או מו' ז' א' כוונת שאלה זו היתה' האם נתקיים בחתן הכתוב (משלי י"ח כ"ב) 'מצא אשה מצא טוב', או שנתקיים בו לא עלינו הכתוב (קהלת ז' כ"ו) ומוצא אני מר ממות את האשה, ועתה צאו וראו, שההבדל הבולט בין מצא לבין מוצא, הוא בניקוד האות מ"ם, פעם היא בקמץ ופעם היא בחולם. משום כך בירכתי את החתן הכהן שיקויים בו הכתוב 'וקמץ הכהן ממנה' שיהא אצלו תמיד מצא בקמץ ולא חלילה מוצא בחולם.

(סיפורי צדיקים)

הליכות חיים

הנחת מזוזה תחת מזוזה על משקוף אחד

שאלה: האם מותר להניח שני מזוזות בבת אחת, קלף תחת הקלף, על משקוף אחד.

תשובת הגאון רבי יקותיאל ליברמן שליט"א:

פשיטא דאסור משום בל תוסיף. – ויותר מזה מצינו שנתוכחו הפוסקים, האם ביש ספק על איזה צד מהפתח צריך לקבוע המזוזה מותר לקבוע שתי מזוזות. בשו"ת בנין ציון (סי' צט, ק) כתב, דמותר לקבוע שתי מזוזות ואין בזה משום בל תוסיף. וכ"כ בשו"ת שלמת חיים (סימן תקעג) שאין בזה קפידא, ועיין שו"ת דבר יהושע (ח"ב סימן ג אות יב) דאם כי לדינא אין צריך לעשות כן, מ"מ הרוצה להחמיר ולהניח ב' מזוזות מספק תבוא עליו ברכה, וע"ע שו"ת שאילת יעב"ץ (סימן ע). וכן כתב בשו"ת אור לציון (ח"א י"ד סימן יד), שאיסור בל תוסיף הוא רק כשמניח שתי מזוזות על מזוזה אחת במקום החיוב.

ואולם בשו"ת מהר"ם שיק (חיו"ד סימן רפז) חולק, וס"ל דאין להניח ב' מזוזות משום חשש בל תוסיף, וכן דעת שו"ת מנחת יצחק (ח"א סימן ט) שו"ת חלקת יעקב (ח"ב סימן נה, ובמהדו"ת י"ד סימן קסב) ושו"ת שבת הלוי (ח"ג סימן קנ) שלא להניח שני מזוזות. וע"ע שו"ת מנחת אלעזר (ח"ב סימן מ) שלא שמענו מעולם מהגדולים אנשי שם רבותינו לעשות שתי מזוזות גם במקום ספיקות.

ועל כל פנים לכו"ע הקובע שתי מזוזות בימין עובר בבל תוסיף. – ועיין שו"ת אגרות משה (י"ד ח"א סימן קפג) שכתב, דכשמסתפק אם המזוזה כשרה וקשה להוציא המזוזה כדי לבדוקה, אסור להניח עליו מזוזה אחרת, דגם בשתי מזוזות כשרות יש אולי לפסול להרמב"ם שפוסל בשני לולבים כשרים, אף שהאי לחודיה קאי לטעם המגיד משנה (פ"ז מלולב ה"ז). וכן סובר המג"א (סימן ל"ד סק"ג) בשתי זוגות תפילין כשרים, וכן דעת הגר"א שם. וכיון שפוסלים בכשרים שעושה המצוה בשניהם, אף שכל אחד לחודיה קאי, יש אולי למיפסל גם במזוזה. ואילו משום שביטל את הראשונות שיהיו לגניזה, נימא דליכא בל תוסיף ויש להכשיר, זה אינו, דהא פוסק הרמ"א בציצית שפסול אף בביטל הראשונות שליכא בל תוסיף, וא"כ גם בב' מזוזות שאחד לגניזה נמי אסור ואפשר גם פסול, עכתו"ד.

ומיהו כשפסולה ודאי יש להתיר להניח אחרת, וכמובא בספר דרכי חיים ושלום (אות תתקסה) דכאשר שהה הגה"ק בעל מנחת אלעזר ממונקאטש זצ"ל במקום מעיינות באכסניה, והיה מוכן להתעכב שם יותר מל" יום, והבעל הבית היה מקלי' הדעת, קבע מזוזות משלו בריחוק קצת ממזוזות בעל הבית.

מאת

הרה"ג גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

מו"צ בק"ק קראלי ומח"ס גם אני אודך

מאות כבר נושע! ומה איתך?

רוצים גם ישועה? יש לכם שמחה, אזכרה וכו' תרמו! וקחו חלק בהפצת המעיינות של

מרכז "אמונת חיים" קראלי

כתובת לתרומות תגובות ולקבלת הגליון

רח' דב גור 20/23 אשדוד טל. 055-6798152

ובאימייל: 8659931@gmail.com

בושלי חיים

ויקרא אל משה (א, א)

"יותר משחיבב הקדוש ברוך הוא את משה רבכם – חיבב הוא את בלעם", סו גוי אחד באזני ר' אלעזר, ובקולו נשמעה נעימת לעג. התפלא ר' אלעזר לשמע דברי הגוי "על סמך מה אומר אתה זאת?" לגוי היתה תשובה מן המוכן: "הן כתוב במפורש בתורתכם, כי בעת שחפץ ה' לדבר עם משה, שלח ויקרא לו לבוא אל המשכן. אך כאשר רצה לדבר עם בלעם נאמר 'ויבוא אלקים אל בלעם', ולא קרא לו לבוא כדי שלא להטריד את בלעם. כלום אין הדבר מוכיח, שאת בלעם אהב יותר?!" סיים הגוי את טענתו בתרועת נצחון. "אם תשמע את המשל שבפי תבין את הענין, ואז ממילא, תשנה את דעתך", אמר לו ר' אלעזר. "ניחא, אשמע את המשל", הסכים הגוי ור' אלעזר נשא משלו: "אל ארמון המלך הגיע מצורע הוא מצא את שער הארמון נעול, והחל מקיש עליו, 'פתחו לי! אני רוצה להכנס פנימה!' קרא והלם על השער. המהלומות והצעקות הגיע לאזני המלך היושב בלשכתו הפנימית. 'מיהו הדופק על השער?' שאל. 'מצורע כלשהו נמצא שם ורוצה להכנס אל תוך הארמון' השיבו לו עבדיו. 'להכנס לתוך הארמון?' הגיב המלך. 'כדבר הזה לא יהיה!' אך, כיצד משלחים אותו מכאן? אם אשלח שליח שיורה לו להסתלק מהמקום הדבר יקומם אותו, והוא יתפרץ הנה בכח, ואז עלול הוא להדביק חלילה, את בני במחלת הצרעת... ומה אעשה? והנה עלה רעיון בדעתו של המלך: 'מוטב אקום מכסאי ואגש בעצמי אל פתח הארמון, ושם אאיים עליו לבל יעז להכנס פנימה, ממני הוא בודאי ייבהל'..."

קם המלך ממקומו וניגש אל שערי הארמון. ראה את המצורע הולם בפראות על הדלת ולאזניו הגיעו קריאותיו 'פתחו לי! פתחו לי!' הרים המלך את קולו וקרא לעבר המצורע: 'הסתלק מכאן, ואל תעז להראות עצמך כאן שנית, שמא תדביק את בני, ואם לא תשמע לי רע ומר יהיה גורלך!' לשמע דברי המלך חוורו פניו של המצורע והוא מיהר להמלט מן המקום.

כאשר מגיע ידידו של המלך אל הארמון ודופק על השער גם אם מבקש המלך לדעת מיהו הדופק, וכשמספרים לו כי ידיד נפשו עומד בחוץ ודופק על שערי הארמון, קורא המלך מתוך הארמון אל ידידו העומד בחוץ: 'הכנס, ידידי, הכנס אל ארמוני! החיבה נשמעת בקולו של המלך, ואין הוא חפץ בשום פנים ואופן שאחד ממשרתיו יקרא לידידו האהוב, רק הוא, בכבודו בעצמו, מזמין את הידיד להכנס פנימה.

"ועתה תרצה לשמוע בודאי, גם את הנמשל", פנה ר' אלעזר אל הגוי הקשוב. הגוי הנהג בראשו ור' אלעזר המשיך: הנמשל מדבר, כמובן על משה ובלעם. בלעם דומה היה לאותו מצורע שהתדפק על שערי הארמון וחפץ להכנס פנימה. ומה אמר על כך הקדוש ברוך הוא? 'אלך בעצמי אל שערי הארמון למנוע אותו מלהכנס פנימה. שכן, אם יכנס עלול הוא לטמא את ארמוני', ועל כן בא הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו לדבר עם בלעם, לעומת זאת משה רבנו כמוהו כידידו של המלך, כאשר שמע מלכו של עולם את קול ידידו, קרא לו להכנס פנימה, אל אהל מועד שכמוהו כארמון המלך שכן אהב הוא להמצא במחיצת ידידו. ולכן נאמר בתורתנו הקדושה: 'ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד' רק לידיד האהוב קורא מלכו של עולם בשמו ומזמין להכנס אל תוך ארמונו! ועתה, סיים ר' אלעזר, כלום תטען עוד, כי את בלעם אהב אלקים יותר משאהב את משה רבנו?"

(זוהר הקדוש פרשת בלק לוקט ממעשיהם של צדיקים)

קול קראלי - 074-7962278

לעילוי נשמת

הרבנית רייזל ראטה ע"ה
בת הרב שמואל אהרן ז"ל
נלב"ע י"ז טבת ה'תשפ"ג
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הרה"ח חיים אביגדור ז"ל
בן הרה"ח בנימין ז"ל
נלב"ע ב' ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכר עולם יהיה צדיק

רבינו הגדול

הגה"ק יצחק צבי משה זי"ע
בן רבינו אביגדור מוזס זצ"ל
מקראלי

נלב"ע ד' טבת תשעט
זכותו יגן עלינו ועכ"א
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ ישראל צבי רוט זצ"ל
בן הגה"צ רבי מרדכי זצ"ל
נלב"ע כ"ט אדר תשס"ב
ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת

הגה"צ משה וועבר זצוק"ל
בהרה"צ מרדכי זצ"ל
נלב"ע יב כסלו תשפ"א
ת. נ. צ. ב. ה.